

Huvudman

Västerås Montessoriskola AB
Org.nr 556584-8420

Beslut

Datum 2025-02-12

Dnr SI 2025:839

Sida 1 (5)

Ärendet

Tematisk tillsyn av anställning av lärare och förskollärare vid grundskolan
Västerås Montessoriskola i Västerås kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås Montessoriskola AB att senast den **1 september 2025** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende brist rörande att lärare utan legitimation endast får anställas för viss tid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Västerås Montessoriskola AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Västerås Montessoriskola AB ska vidta följande åtgärder

Anställningar med tidsbegränsning

1. Se till att upphöra med att anställa lärare som saknar lärarlegitimation för mer än högst ett år i sänder, om de inte anställs inom ramen för sådan försöksverksamhet som avses i 2 kap. 22 b § skollagen eller andra undantag som skollagen medger. För varje visstidsanställning av lärare som görs på skolan under perioden januari 2025- juni 2025 ska huvudmannen inkomma med anställningsbevis (2 kap. 21 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm . Hänvisa till

Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:839) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende att endast lärare och förskollärare med legitimation anställs utan tidsbegränsning om de inte omfattas av ett undantag samt att lärare och förskollärare utan legitimation endast får anställas för viss tid. Tillsynen omfattar anställningar som skett från och med den 1 juli 2022. Västerås Montessoriskola i Västerås kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 23 januari 2025. Som en del av tillsynen har en intervju med rektorn genomförts. Skolinspektionen har även granskat dokumentation i form av bland annat anställningsavtal. Skolinspektionen har inhämtat uppgift om lärares legitimation från Skolverket. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Anställningar med tidsbegränsning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av anställningsavtal framgår att en lärare har en visstidsanställning för perioden 2024-08-12 – 2025-12-31. Av Skolverkets utdrag ur lärar- och förskolelärarregistret framgår att läraren inte har lärarlegitimation. Rektorn uppger i intervju att läraren har en lärarexamen men läraren hade vid tiden för anställningen inte ansökt om lärarlegitimation. Rektorn uppger att läraren nu ansökt om lärarlegitimation, vilket även framgår av information från Skolverket. Läraren undervisar enligt rektorn i flera ämnen i årskurs 4-6.

Vidare framgår av anställningsavtal att ytterligare två lärare är visstidsanställda. Ingen av dessa lärare är anställd för längre tid än ett år.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 13 § skollagen får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen.

Av 2 kap. 18 § skollagen framgår att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § skollagen eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

I 2 kap. 21 § skollagen anges att i fråga om tidsbegränsning av en anställning som lärare eller förskollärare i skolväsendet gäller, utöver bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd, att den som ska bedriva undervisning enligt 18 § skollagen får anställas för högst ett år i sänder.

I 2 kap. 21 § första stycket skollagen anges att i fråga om tidsbegränsning av en anställning som lärare eller förskollärare i skolväsendet gäller, utöver bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd, att den som ska bedriva undervisning (1) enligt 18 § får anställas för högst ett år i sänder, (2.) inom ramen för en sådan försöksverksamhet som avses i 22 b § får anställas för högst två år, (3.) inom ramen för en sådan försöksverksamhet som avses i 22 c § får anställas för högst tre år.

Av 2 kap. 21 § första stycket skollagen framgår att i fall som avses i första stycket 2 får anställningstiden förlängas till högst tre år, och i fall som avses i första stycket 3 högst fyra år, om det finns särskilda skäl.

Enligt 2 kap. 22 b § skollagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, med undantag från 13 §, meddela föreskrifter om en försöksverksamhet med tidsbegränsade anställningar av personer som (1.) ska bedriva undervisning som lärare i skolväsendet i ett eller flera ämnen där det råder brist på legitimerade och behöriga lärare, (2.) har ämneskunskaper som motsvarar de ämneskunskaper som krävs för en behörighetsgivande lärarexamen i det eller de ämnen som personerna ska bedriva undervisning i, och (3.) genomför en kompletterande pedagogisk utbildning för att uppnå en behörighetsgivande lärarexamen i det eller de ämnena.

Enligt 2 § första stycket förordning (2016:350) om försöksverksamhet med anställning under viss kompletterande utbildning får en huvudman, med undantag från 2 kap. 13 § skollagen, för en period av högst två år anställa en person som (1.) ska bedriva undervisning som lärare i skolväsendet i ett eller flera ämnen där det råder brist på legitimerade och behöriga lärare, (2.) har ämneskunskaper som motsvarar de ämneskunskaper som krävs för

en behörighetsgivande lärarexamen i det eller de ämnen som personen ska bedriva undervisning i, och (3.) genomför en kompletterande pedagogisk utbildning som syftar till att personen ska uppnå en behörighetsgivande lärarexamen i det eller de ämnena.

Av 2 § andra stycket förordning (2016:350) om försöksverksamhet med anställning under viss kompletterande utbildning framgår att en huvudman får anställa en person enligt första stycket endast om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven i 2 kap. 13 § skollagen.

Av bilagan till Skolverkets föreskrifter om vilka ämnen som omfattas av försöksverksamhet med anställning under viss kompletterande utbildning (2016:62) framgår att biologi, engelska, fysik, geografi, hem- och konsumentkunskap, kemi, matematik, slöjd, spanska, svenska, svenska som andraspråk och teknik i grundskolan årskurs 7–9 ingår.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att Västerås Montessoriskola har visstidsanställt en lärare som inte har lärarlegitimation under en period längre än ett år. Enligt skollagen får en olegitimerad lärare anställas för längre tid än ett år om läraren omfattas av försöksverksamheten för lärare som läser en kompletterande pedagogisk utbildning och om kraven i 2 kap. 22b § skollagen är uppfyllda. En sådan lärare får ha anställts för högst två år, eller tre år vid särskilda skäl. Av bilagan till Skolverkets föreskrifter om vilka ämnen som omfattas av försöksverksamhet med anställning under viss kompletterande utbildning (2016:62) framgår att biologi, engelska, fysik, geografi, hem- och konsumentkunskap, kemi, matematik, slöjd, spanska, svenska, svenska som andraspråk och teknik i grundskolan årskurs 7–9 ingår.

Läraren i fråga omfattas således inte av försöksverksamhet eftersom samtliga krav för försöksverksamhet inte är uppfyllda. Skolinspektionen anser därför att Västerås Montessoriskola AB brustit i sitt arbete med att anställa lärare.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Västerås Montessoriskola AB verksamhet vid Västerås Montessoriskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att lärare utan legitimation endast får anställas för viss tid. Det finns därför skäl att förelägga Västerås

Montessoriskola AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Anställningar utan tidsbegränsning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av anställningsavtal framgår även att skolan har tillsvidareanställt fyra lärare sedan 1 juli 2022. Av Skolverkets utdrag ur lärar- och förskolelärarregistret framgår att dessa lärare har lärarlegitimation.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 20 § första stycket skollagen framgår att endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Av efterföljande stycken i samma paragraf framgår vissa undantag.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Sara Angeria.

Utredaren Clara Sjösten har varit föredragande ärendet.